

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĐI
EĞİTİMİ GELİŞTİRME BÜROSU

TÜRKÇE DERSİ

Öğretim Programı

III. sınıflar için

Üsküp, 2022 yılı

ÖĞRETİM PROGRAMIN TEMEL YAPISI

Öğretim Dersi	Türkçe
Dersin Türü/Kategorisi	Zorunlu
Sınıf	III (Üçüncü sınıf)
Öğretim Program Konuları/Alanları	1. Dinleme ve Konuşma 2. Okuma ve Yazmaya Hazırlık 3. Edebiyat, Anlatım ve Yaratıcılık 4. Medya Kültürü ve Medya Okuryazarlığı
Ders Sayısı	Haftada 5 Ders / Yılda 180 Ders
Görsel Araç, Gereç ve Materyaller	<ul style="list-style-type: none">• Tablet, bilgisayar, hoparlörler, kulaklıklar;• Akıllı tahta;• Tahta kalemi;• Tema içerikleri ve faaliyetlerle ilgili çalışma sayfaları, posterler, afişler, resimli illüstrasyonlar (tek veya bir dizi resimler);• Kitaplar (hikâyeler, fabllar, masallar, şiirler, bilmeceler, atasözleri);• Çocuk dergileri, resimli çocuk ansiklopediler, resimli sözlükler;• Dijital kütüphane;• Kitapların bulunduğu sınıf kütüphanesi;• Animasyon filmleri, tiyatro gösterilerinin görsel-işitsel kayıtları, çevrimiçi eğitim yazılımı ve diğer görsel-işitsel yardımcı materyaller ve amaca bağlı diğer araç-gereçler (sesli kitap, dijital resimli kitaplar).
Öğretim Norm Kadrosu/Düzeyi	İkinci sınıftaki eğitim-öğretim sürecini gerçekleştirmek için aşağıdaki bölümlerden mezun olan öğretmenler ders verebileceklerdir: <ul style="list-style-type: none">• Sınıf Öğretmenliği Bölümü Mezunu (Türkçe Bölümü), VII/1 veya VI/1 MNÇ'ye göre ve 240 AKTS• Pedagog mezunu (Felsefe Fakültesi), VII/1 veya VI/1 MNÇ'ye göre ve 240 AKTS

ULUSAL STANDARTLAR İLE BAĞLANTISI

Öğretim programında sunulan öğrenme kazanımları, **“Dil Okuryazarlığı”** alanında yazılmış yeterliliklerin kazanılmasına yönlendirmektedir.

Öğrenci:	
I-A.1	Farklı iletişim durumlarında düşüncelerini, duygularını, bilgilerini ve tutumlarını ana dilinde farklı amaçlarla ifade etmeyi ve aktarmayı bilir/uygular.
I-A.4	Sözlü ve yazılı anlatımda dilbilgisi ve imla kurallarına dikkat ederek standart dili (eğitim, öğretim ve yazı dili olarak kullanılan) günlük hayatta nasıl kullanacağını bilir.
I-A.6	Ana dilin temel özelliklerini (alfabe, tarih, lehçeler vb.) ve diğer dillerle olan benzerlik ve farklılıkları bilir/uygular.
I-A.8	Sesli mesajların içeriğini anlamak, mesajlardan gelen bilgileri ayırmak, analiz etmek, değerlendirmek ve özetlemek ve bunları kullanarak kendi sözleriyle (yazılı ve sözlü) nasıl ifade edeceğini bilir.
I-A.9	Yazılı bir metnin içeriğini anlar, verilen mesajlardan gelen bilgileri ayırır, analiz eder, değerlendirir ve özetler ve bunları kullanarak (yazılı ve sözlü) kendi sözleriyle nasıl ifade edeceğini bilir.
I-A.12	Farklı kaynaklardan ve medyadan gelen bilgileri kullanmak ve sunulan bilgilerin kaynağını, bağlamını, amacını ve güvenilirliğini dikkate alarak eleştirel şekilde yaklaşmayı bilir/uygular.
Öğrenci:	
I-B.1	Ana dili öğrenerek kişi kendi dilsel ve kültürel kimliğini geliştirir ve aynı zamanda kültürel mirasın ve yaşayan kültürün dilsel iletişim yoluyla aktarıldığını anlar/kabul eder.
I-B.2	Dili farklı bağlamlarda ve ortamlarda farklı şekillerde kullanmanın etkili iletişim ve etkileşimi (iletişimin kimlerle olduğunu her zaman aklında bulundurur) sağladığını anlar/kabul eder.
I-B.4	İçerik ve kişinin kendi fikrini ifade etme şekli, iletişimin sürdürülmesine ve geliştirilmesine katkıda bulunabilir, ancak aynı zamanda yanlış anlaşılmalara ve çatışmalara da neden olabileceğini anlar/kabul eder.

Öğretim programı ayrıca Ulusal Standartların aşağıdaki alanlarında ilgili yeterlilikleri de içermektedir: **“Dijital Okuryazarlık”, “Kişisel ve Sosyal Gelişim”, “Toplum ve Demokratik Kültür” ve “Sanatsal İfade ve Kültür”**.

Öğrenci:	
IV-A.2	Bir ödevi/sorunu ne zaman ve ne şekilde çözmeye görevinde BİT kullanımının gerekli olduğunu bilir/uygular.
IV-A.5	Hangi bilgilere ihtiyacı olduğunu belirlemek ve dijital veri, bilgi ve içeriği bulmak, seçmek ve indirmek için bilgi teknolojilerini nasıl kullanacağını bilir.

V-A.6	Öğrenme ve kendini geliştirme için hedefler koyduklarında ve bu hedeflere ulaşma yolunda ortaya çıkan zorlukların üstesinden gelmeye çalıştıklarında hedeflere ulaşıldığını bilir/anlar.
V-A.7	Öğrenmelerini kolaylaştırmak ve gelecekte kendi davranışlarını ayarlamak için kendi deneyimlerini kullanabileceğini bilir.
V-A.10	Kendi ve başkalarının davranışlarındaki doğruyu ve yanlış değerlendiren etik ilkeleri uygular ve karakter özelliklerini (dürüstlük, adalet, saygı, sabır, özen, nezaket, minnettarlık, kararlılık, cesaret ve öz disiplin gibi) keşfetmek için belirli davranışları bilir.
V-A.13	Başkalarıyla iletişim kurar ve duruma uygun olarak kendini tanıtmayı bilir/uygular.
V-A.14	Aktif olarak dinlediği ve uygun şekilde yanıt verdiği zaman, başkaları için empati ve anlayış gösterir, endişelerini ve ihtiyaçlarını yapıcı bir şekilde ifade etme becerisini kazanabilir.
V-A.15	Ortak hedeflere ulaşmak için başkalarıyla işbirliği yapmak, kendi görüşlerini ve ihtiyaçlarını başkalarıyla paylaşmak ve başkalarının görüşlerini ve ihtiyaçlarını dikkate alması gerektiğini bilir.
V-A.17	Kendileri için geri bildirim ve destek ararken, başkalarının yararına yapıcı geri bildirim ve destek sağlamaları gerektiğini bilirler.
V-A.19	Sonuç çıkarmak ve rasyonel kararlar vermek için önerilerde bulunur, farklı olasılıkları değerlendirir ve sonuçları tahmin edebilir/uygular.
VI-A.3	Fikir oluşturma ve tartışma, başkalarının görüşlerini dinleme ve analiz etme ve arkadaşların fikirleri kendi fikirlerine aykırı olsa bile saygılı davranmayı bilir / uygular.
VI-A.5	İnsanlar arasındaki herhangi bir nedenle (cinsiyet ve etnik köken, yaş, yetenekler, sosyal statü vb.) farklılıkları anlar ve bunları nasıl anlayacağını bilir.
VI-A.6	Kendi ve başkaları arasında kalıp yargıların ve önyargıların varlığını kabul etmenin ve ayrımcılığa karşı çıkmanın gerekli olduğunu bilir/uygular.
VI-A.7	Sözlü ve fiziksel şiddetin kendi çevrelerinde duyduklarında, gördüklerinde sonuçları kavrar, ayrıca şiddetin sonuçlarını algılamak ve buna karşı çıkmak için çözüm üretme çalışmalarını uygular.
VIII-A.1	Kültürün tüm alanlarından (edebiyat, müzik, görsel sanatlar, sahne sanatları, dekoratif sanatlar, mimari, tasarım) farklı sanatsal ifade biçimlerini anlar. Kendi kültürünü yabancı kültürle ilişkilendirir.
VIII-A.3	Sanatsal veya diğer yaratıcı ifade biçimlerini kullanarak (bireysel veya topluluk önünde) kendi fikirlerini, deneyimlerini ve duygularını rahatça ifade eder.
VIII-A.4	Kendi kültürünün veya başka kültürlerin sanat ürünlerinde ifade edilen fikir, deneyim ve duyguları yorumlayarak farklılıkları bilir.
VIII-A.5	Edebiyat ve görsel sanatlar, müzik ve dans, mimari yapılar ve diğer kültürel ürünler aracılığıyla kendi kültürü ve farklı ifade biçimleriyle ilgili bilgileri nasıl sunacağını bilir.
<i>Öğrenci:</i>	
IV-B.1	Dijital okuryazarlık ile günlük yaşamı için gerekli - öğrenmeyi, yaşamı ve işi kolaylaştırma, iletişimin, yaratıcılığın ve yeniliğin genişlemesine katkıda bulunduğunu bilir. Eğlence için çeşitli fırsatlar sunarak eğlenceli dakikalar geçirebileceğini anlar/kabul eder.

V-B.3	Kişinin kendi başarıları ve refahı büyük ölçüde ortaya koyduğu işe ve elde ettiği sonuçlara bağlı olduğunu anlar/kabul eder.
V-B.4	Yaptığı her eylemin kendisi veya çevresi için sonuçları olacağını kabul eder.
V-B.7	Sanatsal veya diğer yaratıcı ifade biçimlerini (bireysel veya topluluk önünde) kullanarak kendi fikirlerini, deneyimlerini ve duygularını rahatça ifade edebileceğini anlar/kabul eder.
V-B.8	Başkalarıyla etkileşim iki yönlüdür - tıpkı diğerlerinin kendi çıkarlarını ve ihtiyaçlarını tatmin etme hakları olduğu gibi, diğerlerine de onların ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamaları için yer verme sorumluluğunun olabileceğini anlar/ kabul eder.
V-B.9	Geri bildirim almanın ve yapıcı eleştiriyi kabul etmenin bireysel ve toplumsal düzeyde kişisel ilerlemeye yol açacağını anlar / kabul eder.

ÖĞRENME KAZANIMLARI

Öğretim Alanı: **DİNLEME VE KONUŞMA**

Ders sayısı: **40**

Kazanımlar

Öğrenci:

1. İşitilen bir metni anlar: temel kavramları (katılımcılar/karakterler, tanımlar, konular, zaman) tanımlar, metni özetler, soruları yanıtlar ve metin hakkında sorular sorar;
2. Görüş vererek, sorular sorarak ve soruları yanıtlayarak sohbete katılır;
3. Konuşurken doğru tonlamaya dikkat eder ve doğru telaffuz kullanır;
4. Anlatıcının konumunu değiştirerek anlatır ve betimler;
5. Uygun fiil zamanlarını (şimdiki zaman, belirli geçmiş zaman, belirsiz geçmiş zaman) ve ayrıca doğrudan ve dolaylı konuşmayı kullanarak anlatır.

Temalar (ve kavramlar):

- **Anlayarak dinleme**

Ölçme ve Değerlendirme Standartları:

- Dinlenen metindeki karakterleri tanımlar ve kimin (ve ne zaman) sessiz, orta derecede veya yüksek sesle konuşacağını belirler;
- Metni dinlerken bir metinde yer alan cümlelerin sayısını belirler (en fazla beş cümle);
- Dinlenen metnin içeriğine göre yerleri, konuları, nesnelere ve kişilerin görünüşlerini betimler;
- Dinlenen metnin içeriğini sözlü ve yazılı bir şekilde özetler;
- Bir eylemi gerçekleştirmenin zamanı, yeri, şekli ve diğer koşulları veya duyulan metinde açıklanan karakterlerin, nesnelere özellikleri hakkında verileri tanımlar ve söyler;
- Duyulan bir metindeki mantıksızlıkları tespit eder;

	<ul style="list-style-type: none"> Farklı türden ses içerikli sorularını cevaplar (evet/hayır soruları, kim/ne soruları, nerede/ne zaman soruları); Ses içeriğiyle ilgili farklı türde sorular sorar (evet/hayır soruları, kim/ne soruları, nerede/ne zaman soruları); Duyulan bir metinde bilinmeyen kelimeleri tanımlar ve anlamlarını kendi sözleriyle anlatır.
<ul style="list-style-type: none"> Anlayarak konuşma (konuşma konusu, konuşma, diyalog, karşılıklı konuşma) 	<ul style="list-style-type: none"> Farklı bağlamlarda günlük iletişim durumlarından uygun ifadeler kullanır; Günlük hayattan belirli bir problem durumu hakkında görüşlerini sözlü olarak ifade eder; Kendi deneyimlerinden yola çıkarak olayları oluş sırasına göre sözlü olarak anlatır. Konuya veya iletişim durumuna göre yeni sözcükleri sözlü anlatımda kullanır; Tonu, tonlamayı ve konuşma tarzını iletişim durumuna göre ayarlar. Konuyla alakalı kurduğu cümlelerle kendini ifade eder. Kurduğu soru cümleleriyle farklı türlerden sorular sorarak farklı yanıtlar verir.
<ul style="list-style-type: none"> Telaffuz/İfade Ses, hece, kelime, cümle 	<ul style="list-style-type: none"> Bağımsız bir şekilde kelimeleri hecelere ayırır; Yanlış sesleri veya heceleri, sözcükleri cümle içinde tanır ve doğru bir şekilde ifade eder; Sorgulayıcı ve ünlem içeren cümleleri doğru tonlamayla bağımsız ve bağlam içinde telaffuz eder.
<ul style="list-style-type: none"> Sözlü anlatım, anlatım ve betimleme (Şimdiki zaman, belirli geçmiş zaman ve belirsiz geçmiş zamanı doğru kullanır (tanım yapılmadan)). 	<ul style="list-style-type: none"> Belirsiz geçmiş zamanlı cümlelerin doğru kullanımıyla yeniden anlatır; Şimdiki zaman ve geçmiş zaman kiplerini kullanarak günlük olayları sözlü olarak anlatır. Bir dizi resimden yola çıkarak kısa bir hikâye anlatır; Kahraman/ana karakter olarak olayları ve olaylar hakkında (duyduğu veya kendi deneyimlerinden yola çıkarak) bir hikâye anlatır, bunları kronolojik olarak ve fiil zamanlarının doğru kullanımıyla sunar; Belirli bir konuyu veya seçilen bir konuyu, uygun kelimeleri kullanarak şimdiki ve geçmiş zaman fiillerini kullanarak anlatır; İsimlerin (isimler, sıfatlar, sayılar, zamirler) doğru kullanımıyla insanları, karakterleri, bitkileri, hayvanları, doğal olayları, manzaraları tanımlar. İnsanları, nesnelere, bitkileri, hayvanları ve manzaraları gözlem veya hayal gücüne dayalı olarak tanımlar; İki cümlelik diyaloglar aktarır, (- Melisa, lütfen bana kitabı ver! - Yazmamı bekle, Nisa! - Nisa, Melisa'dan kitabı vermesini rica etti. Nisa, yazmamı bekle, dedi.); Dolaylı anlatımla iki cümlelik diyaloglar kurar (Kütüphaneci bize ne zaman çıkacağımızı sordu. - Biz ona yazmamız için daha biraz zamana ihtiyacımızın daha olduğunu söyledik. – “Çocuklar ne zaman gideceksiniz.” – “Biraz daha işimiz var kütüphaneci bey.”).

Etkinlik Örnekleri:

- Öğrenciler ünlü bir çocuk animasyon dizisinin veya sağlıklı beslenme reklam duyurusunu dinler ve hangi dizi/reklam olduğunu tespit eder. Karakterleri tanır, kaç kişi ve kimler olduklarını tespit eder, ses tonları nasıl olduğunu, sesli mi, sessiz mi yoksa orta derecede mi olduğunu öğrenirler. Daha sonra gruplara ayrılırlar, duyduklarını mırıldanıp tekrar ederler ve duyulan içeriği yansıtan bir sembol çizerler.
- Öğrenciler, metnin kaç cümleden oluştuğuna dikkat etmeleri istenir. Bilgi içeren kısa bir metni (en fazla 5 cümle) dinler. Aynı metni tekrar dinlerken cümlenin bittiğini düşündükleri her seferinde (cümlenin anlamına ve okumadaki tonlamaya göre) “nokta” diye seslenirler. Sonunda öğretmen cümleleri tek tek okur ve öğrenciler bunları yazmalarını ister.
- Gruplara ayrılan öğrenciler bir şehri ziyaret etmekle ilgili bir metin dinlerler. Anlatıcı, şehrin yeri ve görünüşü, bazı yapıları ve orada yaşayan insanlar hakkında bilgi aktarır. Dinledikten sonra, her grupta verilen sorular yardımıyla duydukları içerikten yerler, olaylar, yapılar ve kişiler hakkında kısa bir açıklama yaparlar.
- Öğrenciler ünlü bir müzisyen, sporcu, sanatçı hakkındaki bilgiler içeren metin dinlerler. Daha sonra gruplara ayrılarak duydukları içeriği birkaç cümle yazarak/ezberleyerek özetlerler. Gruplar yazılı cümleleri okur/söyler ve tartışırlar.
- Öğrenciler fabl dinler, öğretmen onların dikkatlerini çekmek için, metinde zaman, yer ve olay üzerinde yönerge/talimatlar verir. Daha sonra gruplara ayrılan öğrenciler, metinde zaman, yer ve olay hakkında belirlenen bilgileri anlatırlar/sunarlar. Öğrenciler dikkatlice dinlemeye ve birbirlerini tamamlamaya teşvik edilir.
- Öğrenciler küçük gruplara ayrılır veya çift olacak şekilde gruplara ayrılır. Önceden hazırlanan küplerin altı yüzeyine, hikâyede bahsedilen bir hayvanı veya doğal bir olayın resmini çizer ya da yapıştırır. Daha sonra gruptaki her öğrenci küpü atar ve küpün yüzeyinde bulunan karakter olay ya da hayvanı belirtir, adlandırır ve betimler.
- Öğrenciler, Ters Cümleler oyununu oynarlar. Öğretmen onlara içinde mantıklı ve mantıksız cümlelerin olduğu bir metin okur, örneğin: *Tren raylarda gider. Metin ve Marko, trenin pencerelerinden birinden dışarı bakıyorlar. Dağ Metin'ni görür ve selamlar. Tren istasyona geldi. Bazı yolcular trenin kapılarından girdi, bazıları çıktı. Marko bavulu alır ve Metin'ni selamlar.* Öğrenciler mantıksızlıkları tespit eder, cümleleri doğru yazar ve neden doğru olduğunu açıklar.
- Öğrenciler bir hikaye dinler ve ardından soruları cevaplamaya çalışırlar: Metinde herhangi bir hayvan karakteri var mıydı? Size göre ana karakter kimdi? Metinde ne anlatılıyor? Sonunda ana karaktere ne oldu? Etkinlik nerede gerçekleşti? Olay ne zaman gerçekleşti? Sorun neden metinde görüldü?
- Öğrenciler gruplara ayrılır. Öğretmen ders esnasında bir ses kaydı açar (konuşmanın şükran, sempati, özür, onay/iltifat, dilek, istek ifade eden bölümlerinin yanı sıra telefon konuşmaları ve diğer kaydedilmiş diyalojik ve monolojik formlar). Gruplar farklı günlük iletişim durumlarının içeriğini belirler ve duydukları içerikle ilgili olarak birbirlerine farklı türde sorular (evet/hayır soruları, kim/ne soruları, nerede/ne zaman soruları, neden soruları) sorarlar.
- Öğrenciler bir metni dinler ve metinden bilinmeyen bir kelimeyi duyduklarında "DUR" diye bağırlar. Bilinmeyen kelimeyi söyler, yazar ve bağlamdan anladıklarına göre anlamını açıklar. Daha sonra her öğrenciye dört parçaya bölünmüş bir kağıt verilir. Metinde daha önce tespit ettikleri bilinmeyen kelimelerden birini seçip kağıdın bir kısmına yazmalıdırlar. İkinci bölümde bilinmeyen kelimenin açıklamasını yazar, üçüncü bölümde bilinmeyen kelimeyi kullandığı bir cümleyi yazar ve dördüncü bölümde bilinmeyen kelimenin ne anlama geldiğini (nesne, fenomen vb.) çizer veya bilinmeyen kelimeyi hatırlatan başka bir kelime veya kelimeler yazar.

- Küçük gruplara/çiftlere ayrılan öğrenciler, farklı bir iletişim durumuna sahip bir görev alırlar. Her grup/çift bir markette, dükkanda, eczanede, spor kulübünde veya günlük yaşamlarının başka bir yerindeymiş gibi davranır ve öğrenciler duruma uygun sorular sorarak ve cevaplayarak etkileşime girerler. Herkesin soru sormasını ve herkesin cevap vermesini sağlamak için roller tersine çevrilir.
- Öğrenciler daire şeklinde otururlar ve her birine günlük yaşamlarında karşılaşılabilecekleri bir problem durumu ile ilgili bir kart verilir. Örneğin: 1. Topunuz komşu bahçeye düştü. Komşu sormadan içeri almıyor ve oyun başlıyor... Ne yapacaksın? 2. Yaşlı nine otobüse biner. Onun oturacağı yer yok. Fazla ağır bir sırt çantanız var ve oturuyorsunuz. Ne yapacaksın? 3. Arkadaşların seni oynamaya çağırdı ve önce ödevini bitirmeye söz verdiğin halde ödevini yazmadın. Ne yapacaksın? vb. Herkes "kendi" problem durumunu okur ve soruyu cevaplar. Diğer öğrenciler de takip eder ve benzer veya farklı çözümler için ek önerilerde bulunur.
- Öğrenciler en çok deneyimlerini paylaşmak istedikleri bir konu seçerler (spor maçına katılmak, okul maçına katılmak, okul bahçesinde kavga etmek vb.). Anlatıcı yol gösterici sorular kullanarak hikayeyi anlatmalarını destekler: Başlangıçta ne oldu? Sonra nereye gittin, ne yaptın? O olay nasıl bitti? O deneyimden ne öğrendin?
- Öğrenciler ödevlerini sınıfta sunarlar - belirli bir konuda birkaç cümleden oluşan bir konuşma (Örn. Sebze yemek sağlıklıdır, Köpek insanın en iyi arkadaşıdır, Kitap bir bilgi kaynağıdır). Konuşmanın hazırlanması için seçtikleri konuya ilişkin kısa cümleler ve özel ve belirli kelimeler kullanmaları istenir. Her konuşmadan sonra öğrenciler alkışlar.
- Öğrencilere çiftler halinde dramatize ettikleri illüstrasyonun illüstrasyonları ve karşılık gelen diyalogları verilir. Örneğin sınıf arkadaşının doğum günü partisi, öğretmenin ofisinde, okul topluluğu önünde bir konuşma. Sonra nerede ve nasıl konuşacaklarını, hangi tonda konuşacaklarını, sana hitap edeceklerse vs. tartışırlar. Her bir çift dramatizasyonu tanıtır ve öğrencilerin geri kalanı tonun nasıl ayarlandığını, dramatize eden öğrenciler tarafından uygun tonlama ve konuşma stiline nasıl kullanıldığını gözlemler.
- Öğretmen, öğrencileriyle bir daire oluşturarak oturur. Öğrencilerin karşılaşılabilecekleri farklı problem durumları kâğıda yazar. Örneğin: 1. Topunuz komşu bahçeye düştü. Komşu sormadan bahçesine girmeyi izin vermiyor. Ne yapacaksın? 2. Yaşlı bir kadın otobüse biner. Onun oturacağı yeri yok. Sen sırtında çok ağır bir çantayla oturuyorsun. Ne yapacaksın? vb. Karşılaşılabilecekleri problem durumları (veya daha önce bu veya buna benzer deneyimler yaşamış) tartışılır ve görüşler paylaşılarak çözümler bulunur.
- Öğrenciler ve öğretmen, birçoğunun deneyimlerini paylaşmak istedikleri bir konu seçer (bir spor maçın ziyareti, okul bahçesindeki kavga vb.). Yönlendirici sorular yardımıyla anlatırlar.
- Öğrenciler belirli bir konu üzerinde, ev ödevi olarak yazdıkları bir kaç cümleden oluşan konuşmayı, okurlar (en sevdiğim bitki/meyve/sebze/hayvan, hobim vb.). *Konuşmayı* hazırlamaları için yeni kelime kullanma talimatları alırlar. Konuyla ilgili kısa ve anlaşılır cümleler kurmaya özen göstermeleri istenir. Her konuşmadan sonra anlaşılmayan kelimeler varsa tahtaya yazılır ve açıklanır. Sonra birlikte tartışırlar: kelimelerin anlamı ve iletişim durumundaki rolleri.
- Öğretmen tahtada/akıllı tahtada resimler gösterir ve gösterilen resimlere göre canlandırma diyalogu verir: uyuyan bir çocuk, bir doğum günü partisi, rehber öğretmenin odasında, sinema salonunda. Nerede ve nasıl, hangi ses tonuyla konuştuklarını ya da konuşmak gerektiğini, hitap etme şekilleri vb. üzerine hep birlikte tartışırlar.
- Öğretmen, son okunan metinden kelimeleri tahtaya yazar. Tek hecelerden başlayarak hece sayılarına göre sıralarlar. Öğrenciler kelimeleri doğru bir şekilde heceleri ayırmak için pratik çalışmalar yaparlar. Hata yaptıklarında, öğretmen, doğru kelime heceleme işlemine yardımcı olacak başka bir öğrenciyi görevlendirir. Sonunda heceleri belirlemenin en kolay yolunu tartışırlar.

- Öğretmen, belirli bir sesin başta, ortada ve sonunda tekrarlandığı sözcük dizisi oluşturur. Telaffuz sırasında öğrenciler sesin nerede değiştiğine ve bir sesin veya birkaç sesin değişmesiyle yanındaki kelimenin tamamen yeni bir kelime olup olmadığına dikkat ederler (Leyla lale sever; Lacivert lastiklerim var; Bilge bal sever).
- Öğretmen, öğrencilerin kelime dağarcığının bir parçası olan, yani öğrenme materyallerinde veya öğrendikleri ders kitaplarında bulunan kelimelerin bir listesini hazırlar. Öğrenciler bunları okur/telaffuz eder ve kendilerini düzeltirler. Kelimelerin anlamı tartışılır ve telaffuzunda anlamın değişmemesi için özen gösterilmesi gerektiğini konuşulur (Örneğin: göz: gör; ben: sen; ten: şen).
- Öğretmen uygun noktalama işaretleri ile yazılmış kısa cümleleri tahtaya yazar. Onları yanlış okur ve öğrenciler onu düzeltir, ardından her cümlenin doğru tonlamasının neden önemli olduğunu tartışır (Örneğin, bildiri cümlesini telaffuz ederken tonu yükseltmemek. Sesimizle cümlenin sonuna nokta koymamız şarttır.).
- Gruplara ayrılan öğrenciler bir yarışma düzenler/oyunlar. Gruplar birer birer hecelerine bölmeleri gereken bir kelime alırlar. Her doğru cevap için bir puan alırlar ve her yanlış cevap için bir puan eksilir. Kazananlar en çok puana sahip olanlardır. Sonunda heceleri en kolay nasıl belirledikleri hakkında bir tartışma var.
- Öğrenciler birkaç cümleden oluşan bir metni dinler (bir ses kaydından veya öğretmen tarafından okunur). Her cümlede en az bir yanlış telaffuz edilmiş kelime (yanlış vurgulanmış veya standart olmayan bir dilde telaffuz edilmiş) vardır. Öğrenciler yanlış telaffuz edilen kelimeleri belirlemeli ve nasıl doğru telaffuz edilmesi gerektiğini söylemelidir.
- Gruplara ayrılan öğrencilere uygun noktalama işaretleri ile yazılmış kısa cümleler verilir. Gruplardan her biri bir cümleyi doğru tonlama ile okur ve diğerleri cümlenin anlatı mı, sorgulayıcı mı yoksa ünlem mi olduğunu tahmin eder. Sonunda, cümleleri anlamak için doğru tonlamanın neden önemli olduğunu tartışır (örneğin, bir anlatı cümlesini telaffuz ederken tonu yükseltmeyin).
- Öğrenciler bir hikayeyi dinler ve belirtilen modele göre sözlü olarak tekrar anlatırlar: *Uzak bir ülkede yaşayan bir kız vardı. O... Her gün gitti... Her gün çok çalıştı...*
- Öğrenciler sınıfta konuşacakları bir konu bulurlar: "Öğrenmek için nasıl çalışırım." Nasıl öğrendiklerini ve öğrendiklerini öğrenmek için ne yaptıklarını anlatırlar. Açıklama yaparken şimdiki zamanı kullanırlar.
- Öğrenciler, kendilerinin ve ailelerindeki diğer kişilerin hasta olduklarında ne yaptıklarını söylemeleri için tahtaya hatırlatıcı olarak yerleştirilmiş sorularla motive edilir. Geçmiş zaman kipini kullanarak hikayeler anlatmaları için onlara rehberlik eden bir örnek verilir. Örn: *Su çiçeği hastalığına yakalandığımda tüm vücudum kaşındı. Babam beni beyaz sıvı tozla yağladı.*
- Öğrencilere, olaya/olaylara tanık olarak kendi hikâyelerini anlatmaları ve çizmeleri gereken resimlerin olduğu bir çalışma sayfası verilir. Çalışma kâğıdı dörde bölünmüştür, ilkinde bir parkın ve topla oynayan çocukların resmi vardır. İkinci resimde oynayan çocuklardan biraz uzakta olan başka bir çocuk var. Üçüncü resimde çocuk ve çocuk grubu arasında bir top var. Dördüncü bölümü kendileri çizer ve ne olduğunu anlatmaları istenir.
- Öğretmen, öğrencilere belli bir durumda cesur ve dürüst davranan ana karakterin onların yaşlarındaki bir çocuk olduğu bir hikâye okur. Bu örneği izleyen öğrenciler, kendi deneyimlerinden yola çıkarak ana karakterler oldukları benzer bir hikâye anlatırlar. Öğretmen, gördüm, aldım, buldum, tırmandım gibi fiiller kullanarak bitmiş bir olaymış gibi anlatmaları istenir. Öğrenciler olayı kronolojik sıraya göre aktarmaya özen gösterirler.
- Öğretmen tartışma amacıyla bir konu belirler: favori çocuk serileri veya favori çevrimiçi oyun. Öğrenciler konuya uygun kelimeleri kullanır ve şimdiki zamanda ve geçmiş zamanda anlatmaya özen gösterir. Bu diziyi seviyorum çünkü... İçinde ... karakterler var.... Küçükken oyunu severdim... çünkü...

- Öğrenciler çevreyi tanımlar. Öğrenciler yakın çevrede gözlem yaparak çevreyi betimlerler. Öğretmenin yönlendirmesi altında gördükleri belirli nesnelere, nesnelere ve yaratıklar hakkında mümkün olduğunca çok açıklama kullanırlar. Örneğin: *Eski sokağımız büyük ve aydınlıktır. Sokağımızda çok uzun ağaçların olduğu yeşil bir ağaç sırası var. Ayrıca sokakta her evin önünde iki tane olmak üzere birçok araba var. Şiddetli yağmur yağdığına caddenin bir ucu suyla dolar. Sokağımızın arkasında büyük bir oyun alanı var*
- Öğretmen bir diyalogu/kısa metni doğrudan anlatımla okur ve öğrencilerin onu dolaylı anlatıma dönüştürmesine yardımcı olur. Örneğin: -Lela, oynamak için bahçemize gel. -Hemen geleceğim Sara, sadece anneme haber vereyim./ Sara, Lela'yı bahçede oynaması için aradı. Lela ona geleceğini söyledi sadece annesine söylemek için eve gitti.
- Öğrenciler çiftler halinde çalışırlar ve öğretmenin belirli bir konu veya serbest bir konu üzerinde üçer cümle kullanarak talimatlarına göre, soru, ünlem, olumlu ve/veya olumsuz cümleden oluşan sözlü diyaloglar oluştururlar. Diyalogları çiftler halinde değiştirirler ve daha sonra doğrudan konuşmayı dolaylı konuşmaya dönüştürürler.
- Öğrenciler ikili olarak çalışırlar ve öğretmenin tahtaya yazdığı cümleleri dolaylı konuşmadan doğrudan konuşmaya dönüştürürler.

Öğretim Alanı: **OKUMA ve YAZMA**

Ders sayısı: **60**

Kazanımlar

Öğrenci:

1. Okunan metnin konusu ile ilgili sorular oluşturur ve soruları cevaplar, metinde bilgileri bulur ve özetler;
2. Verilen bir konu hakkında, dikteye göre hafızada kalan metni yazarken imla kurallarını uygular;
3. Yazıda uygun form kullanarak, cümlede isimleri, fiilleri, sıfatları ve sayıları belirler;
4. Metinde cümle türlerini belirler.

Temalar (ve kavramlar):

- **Okuma kurallarını uygulayabilme**
- **Okuma türleri**
 - *Sesli okuma*
 - *Sessiz okuma*
 - *Hızlı okuma*
 - *Vurgulu okuma*

Ölçme ve Değerlendirme Standartları:

- Okuma alışkanlığı oluşturur;
- Okuma duygusunu geliştirir;
- Kitap okumanın önemini vurgular;
- Kitap okumanın önemini nedenleri ile söyler;
- Kitap okuma becerisini geliştirir (sesli, sessiz ve hızlı okuma becerisini geliştirir);
- Okuma hızını konuya göre ayarlar;
- Sesli okumada tonlama ve vurguya dikkat eder;
- Konuşma hızıyla ve konuşma sesiyle okur;
- Okumada noktalama işaretlerine uygun duraklama yapar;
- Sesin yüksekliğini dinleyicilerin duyabileceği biçimde ayarlanır.

<ul style="list-style-type: none">• Okuduğunu anlama	<ul style="list-style-type: none">• Metni uygun tonlamayla okur;• Okuduğu metnin konusu hakkında sorular sorar;• Okunan metnin konusuyla ilgili soruları (sözlü ve yazılı olarak) cevaplar;• Okunan metnin Konusuyla ilgili sorulara yanıt olarak kelimeler ve cümleler bulur;• Okunan metnin konusunu bir - iki cümleyle özetler;• Bilimsel-popüler ve gazete metinlerinde gerekli bilgileri bulur;• Metin, tablo, grafik ve çizelgede verilen bilgilerle ilgili basit soruları cevaplar.
<ul style="list-style-type: none">• Alfabemizdeki sesli ve sessiz (ünlü ve ünsüz) harfler<ul style="list-style-type: none">• Ünlü harfler• Kalın-ince ünlüler• Ünsüz harfler• Koruyucu ünsüzler	<ul style="list-style-type: none">• Seslerin gruplandırmasında ünlü ve ünsüz harfleri doğru telaffuz eder;• Ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır;• Seslerin gruplandırılmasını bilir;• Sesli/Ünlü harfler ve özelliklerini tanır;• Sessiz/Ünsüz harfler ve özelliklerini tanır.
<ul style="list-style-type: none">• Yazma ve yazım kurallarını kullanma<ul style="list-style-type: none">• Noktalama İşaretleri• Mi ekinin yazılışı ve kullanışı• <i>Eylemler -yor ekini doğru kullanma</i>	<ul style="list-style-type: none">• Türkçenin yazım ve noktalama kurallarını uygular;• Türkçenin kurallarına uygun anlamlı cümleler yazar;• Yazdıklarını kontrol ederek ifade, harf, noktalama gibi yanlışları varsa bunları belirler ve düzeltir;• Cümle başında büyük harfi doğru şekilde kullanır; Özel isimlerde, coğrafi kavramlarda, kurum ve bayram isimlerini yazmada büyük harfi doğru şekilde kullanır;• Cadde, meydan, yerleşim yeri, dağ, nehir, kurum, kitap ve gazete adlarını yazarken büyük harfleri doğru kullanır;• Anlamlı, soru ve ünlem cümleleri yazmada noktalama işaretlerini doğru bir şekilde yazar;• Numaralandırma sırasında iki nokta üst üste ve virgülü kullanır;• Diktede büyük harf ve noktalama işaretlerin kullanımına ilişkin yazım kurallarına uyarak kısa metinler yazar;• Yazılarında imlâ kurallarını uygular; Noktalama işaretlerini (nokta, virgül, kısa çizgi, kesme işareti, eğik çizgi) doğru yazar ve kullanır;• Yazıda, kelimeleri bir sonraki satıra aktarmak için hecelerin doğru ayrılmasına dikkat eder;• Kelimeyi yeni sıraya doğru şekilde taşır/yazar; Satır sonuna sığmayan kelimeleri doğru ayırma uygulamasını yapar;• 1000'e kadar sayıları ve 20'ye kadar sıra sayıları kelime olarak, doğru yazar;

	<ul style="list-style-type: none">• Kelimelerde düzensiz harf sırasını ve cümlelerde düzensiz kelime sırasını belirler ve kelimeleri veya cümleleri doğru şekilde, yeniden yazar;• Yazılı metinde hataları bulur ve düzeltir (hatalı harf sırası, harflerin atlanması, yanlış yazılmış kelimeler, yanlış noktalama işaretleri);• Verilen konuya göre veya serbest bir konuya göre basit metinler yazar;• Hatırlayan bir olaya göre, yazım kurallarına uyarak, basit bir metin yazar;• Farklı amaçlar için kısa metinler yazar (tebrikler, SMS mesajları, bildirimler);• Yazma çalışmaları yapar;• Büyük harf ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır;<ul style="list-style-type: none">a) Büyük harflerin adres yazımında, bayram isimleri yazımında kullanıldığı belirtilir;b) Nokta, virgül, ünlem, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi ve kesme işaretlerinin yaygın kullanılan işlevleri üzerinde durulur;• Büyük harf ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır. Yazdıklarını düzenler;• Öğrencilerin yazdıklarını harf hatası, hece eksikliği ile yazım ve noktalama kuralları açısından gözden geçirmeleri ve düzenlemeleri sağlar;• Yazdıklarını paylaşır. Öğrenciler yazdıklarını sınıf içinde okumaları, okul veya sınıf panosunda sergilemeleri için teşvik edilir;• Öğrencilere yazdıklarını sınıf içinde okumaları konusunda ısrar edilir;• Yazma çalışmaları yapar;<ul style="list-style-type: none">a) Dikte, bakarak ve serbest yazma çalışmaları yaptırılır;b) Yazma düzenine, sayfanın tamamının kullanılmasına ve temizliğine dikkat edilmesi gerektiği vurgulanır;• Mi soru ekini kuralına uygun yazar;• Yazma stratejilerini uygular.
<ul style="list-style-type: none">• İsimlerin, fiillerin, sıfatların, sayıların doğru kullanımıyla, metin yazma (tanımsız).<ul style="list-style-type: none">• Adlar-özel ve ortak adlar• Adlarda teklik ve çokluk• Cümle Türleri: (olumlu cümle, olumsuz cümle, soru cümlesi, emir cümlesi, bildirme	<ul style="list-style-type: none">• Verilen cümlede isimleri, belirler;• Belirli bir metinde ortak ve özel isimleri belirler;• Verilen cümlede fiilleri belirler;• Metinde bulunan sayı sözcüklerini, sözcük türleri olarak tanımlar;• Sözlük ve sözlükte sözcük bulma;• Verilen metinde sıfatları belirler;• Verilen metinde cümle türlerini belirler;• Okunan cümleleri bir türden başka türe dönüştürür.

cümlesi, ünlem cümlesi, şart cümlesi, istek cümlesi)

Etkinlik Örnekleri:

- Öğrencilerin okudukları metinde bilgileri/görselleri eşleştirme, metinlerde kişilerin niyetlerini anlayabilme, başlık bulma, ana fikri belirleme, ayrıntıları anlama, tamamlama türü etkinlikler (Oku ve resim yap/çiz/doğru sıraya koy/yanlış belirle/ işaretle), ilgisiz bilgiyi çıkarma, doğru/yanlış etkinlikleri, ayrıntıları fark etme, ima edilen bilgileri anlayabilme, metnin dil bilgisel boyutlarını fark etme, soru ve cevap etkinlikleri, metindeki bilgileri tablo/şekil/ listede bulma etkinlikleri yaptırılır.
- Görsellerden hareketle okuyacağı metnin konusunu tahmin eder. Okuduklarını oluş sırasına göre anlatır.
- Metin türlerin kısa tanıtımı (tekrarlaması) yapılır. Örneklere dayanarak düzyazı ve şiir hakkında kısa bilgi verilir. Okuduğu metinde hikâye unsurları belirlenir. Metinde rol alan karakterler hakkında betimleme yapılır (ana karakter ve diğer karakterler). Karakterler hakkında belirlenen özellikler sunulur ve tartışma yaratılır (iyi özellikler, kötü özellikler vb).
- Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar. Görsellerden hareketle kelimeleri ve anlamlarını tahmin eder. Kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan yararlanır.
- Örnek etkinlikler: Tekerleme söyleme, parmak oyunu oynama, şiir okuma, bilmece sorma, sohbet etme, resimli kitap okuma, görsel okuma, etkileşimli ve paylaşımlı okuma, öykü anlatma, taklit oyunları, dramatizasyon (canlandırma), öykü tamamlama, bir öyküyü resimlendirme ve resimlerden yeni bir öykü oluşturma gibi etkinlikler kullanılabilir.
- Öğrenciler, uygun tonlamayı kullanarak ve metnin türüne ve noktalama işaretlerine dikkat ederek kısa metinleri sınıftaki herkesin önünde TV - Sunucu" oyunu oynayarak okurlar.
- Verilen kelimelerde bulunan kalın ve ince sesli ünlü harfleri göstermeleri etkinliği yaptırılabilir.
- Ses olaylarına uğrayan kelimeleri doğru kullanır.
- Ayrıca koruyucu ünsüz olarak adlandırılan "y" harfinin, ünlü harf ile bitip, ünlü harf ile başlayan köklerin ve eklerin arasına girmesi sessiz türemesi olarak da kabul görmektedir. Konunun daha anlaşılır olması adına, birkaç örnek ile pekiştirilir: Anne - e = Anneye; Kedi - e = Kediye; Dayı - a = Dayıya; Masa - a = Masaya; Evde - iz = Evdeyiz.
- Öğrencilere diğer konularla ilgili kısa bir metin verilir. Metin 8 cümleden uzun olmamalıdır. Okudukları içerikle ilgili birkaç soru yazmaları istenir. Sonunda sorular okunur ve tahtaya yazılır.
- Öğrencilere okumaları için bir metin verilir. Metnin altında iki soru verilir ve öğrencilerin metindeki cümlelerden birindeki cevabı tanınması gerekir.
- Öğrenciler, *Serbest Zaman* konusuyla ilgili kısa bir metin okur ve birkaç cümleyle metinle ilgili kendi sonuçlarını yazarlar.
- Öğrenciler bir bilimsel metni okurlar. Tahtaya veya bir sunuma öğretmen, öğrencilere belirli sorular yönelttiği metnin bölümlerini yazar. Öğrenciler soruları cevaplarlar, ancak metnin seçilen bölümlerinde öğretmenin onları yönlendirdiği argümanı ararlar. Birlikte tartışır ve özetlerler.
- Öğrenciler, Doğa Bilimleri konusunda çalışmakta oldukları bir konu hakkında ansiklopediden bir metin okurlar (tablo veya grafik içeren). Metin için kapalı türde sorular sorulur, yani öğrenciler verilen cevaplardan doğru cevabı seçerler.
- Öğrenciler gruplara ayrılır. Öğretmen iki karakterlik hareket haritası olduğu bir çalışma kâğıdı verir. Her grubun farklı bir haritası vardır ve gizli hazineyi arayan karakterlerin yolunu göstererek sunmalıdır.

- Öğrencilere buldukları çevre içinde olan, dağ, nehir, yerleşim yeri vb. isimlerin küçük harflerle yazılmış olduğu bir metin verilir. Öğrenciler bunları doğru bir şekilde yazar ve kontrol eder.
- Öğrencilere, birden fazla şeyi listelemeleri gereken sorular içeren bir çalışma kâğıdı verilir. Örneğin: *Bir bitkinin büyümesi için ne gerekir? Kütüphanede ne var?* Doğruluğunu kontrol etmek için birkaç örnek cevap tahtaya yazılır.
- Öğrenciler, uygun noktalama işaretleri ile işaretlemeleri gereken, farklı cümle türleri içeren bir dikte yazarlar. Yazılanlar için öğretmen tahtada onlara doğru bir örnek verir ve öğrenciler kendilerini değerlendirir.
- Öğrenciler, metinde başka bir satıra aktarılmış birkaç kelimenin bulunduğu bir çalışma sayfası alırlar. Doğru iletilen kelimeler doğru bir işaretle işaretlenir ve yanlış olanlar metnin altında düzeltilir.
- Öğrenciler, sayılarla temsil edilen verilerin (örneğin, dünyada anıt olarak bilinen binaların yükseklikleri) olduğu bir metni dinlerler. Sayıyı dinledikten sonra sayı ve kelime olarak tahtaya ve defterlere yazarlar. Kaydedilenlerin doğruluğu öğrenciler ile hep birlikte kontrol edilir.
- Gruplara ayrılan öğrenciler, cümlelerdeki kelimelerin sırası doğru olmadığı bir çalışma kâğıdı alırlar. Kelimeleri doğru sırayla yazarlar ve yazdıkları metni sunarlar.
- Öğrenciler çiftler halinde çalışırlar, her birine eksik noktalama işaretleri ve yanlış yazılmış kelimeler gibi yazım hataları olan bir metin verilir. Hataları düzeltirler ve daha sonra ne kadar iyi tamamladıklarını kontrol etmek için aralarındaki fişleri değiştirirler.
- Öğretmen, “Bu konuda neler biliyorsunuz?” sorusuyla öğrencilerin ön bilgilerin harekete geçirilmesini sağlar. Öğrencilerden metnin belirli yerlerinde okumaya ara verilerek sonrasını tahmin etmeleri istenir.
- Öğretmen “veya, ama, fakat, ancak” kelimelerinden sonra düşüncenin nasıl farklılaştığını öğrencilere sezdirir. Zihinde canlandırdıklarını resimlemeleri istenir.
- Öğrencilere okudukları en güzel hikâye veya resimli kitaba göre 5-6 cümlelik kısa bir metin yazma görevi verilir. Tahtaya öğretmen öğrencilere sorular yazar: En sevdiğin hikâye/resim kitabı hangisidir; neden hikâye/resim kitabını favori olarak seçiyorsunuz; o hikâye/resimli kitabında sizin için özel bir karakter var mı? Öğretmen, öğrencilerin yazı yazma esnasında noktalama işaretlerine dikkat etmelerini vurgular. Yazdıklarını sınıfta paylaşırlar.
- Öğrenciler, tahtada yazılan başlığa göre (okullarında gerçekleşen bir olay: -insani yardım, spor yarışmaları) bir düz yazı yazarlar. İçeriği dikkatli bir şekilde oluşturma ve yazım kurallarına uyma talimatı verilir. Çiftler halinde paylaşır ve kontrol ederler.
- Öğrenciler gruplara ayrılır: Birinci grup Yeni Yıl kartı yazma görevini alır, ikinci grup doğum günü kartı yazma görevini alır, üçüncü grup ise SMS mesajı yazar. Tüm çalışmalar sınıfın önünde okunur ve sunulur, içerik yorumlanır ve yazım kurallarına uyulması konusunda öğretmen tarafından geri bildirim verilir.
- Öğrencilere adların çıkarıldığı bir metin verilir. Öğrenciler metnin tamamını okur ve boşlukları doldurur. Daha sonra eklenen kelimeleri okurlar ve kelimenin ne anlama geldiği hakkında yorum yaparlar: coğrafi terim, özel ad, bitki, hayvan, nesne vb. Öğretmenle birlikte, nesnelere adlandırmak için kullanılan kelimelerin isim/ad olduğu sonucuna varılır.
- Öğrencilere adlarla dolu bir çalışma kâğıdı verilir. Özel adları sarıya, diğer ortak adları yeşile boyamaları istenir. Doğru örnekler tahtada paylaşılır ve hep birlikte kontrol edilir.
- Öğrencilere resimler verilir. Resimlerde kimin ne yaptığını/ne olduğunu yazma görevi verilir. Öğrenciler, örneklerini yazarken eylemi ifade eden fiilin kişi ve zamanına dikkat ederler.

- Öğrencilere iki kısa metin içeren bir çalışma sayfası verilir. İlk metinde, metindeki sayıların altını çizmek gerekir. İkincisinde ise metni uygun sayılarla tamamlamak gerekir. Sonunda Bingo sayılar gelir (çekilen sayıya göre bir cümle oluşturma).
- Öğretmen bir cam kavanoza isimler/adlar içeren çıkartmalarla doldurur. Her öğrenci bir çıkartma çeker, adı/ismi yüksek sesle okur ve Ad/isim için uygun bir sıfat/açıklama kullanır. Diğer öğrenciler, öğrencinin ismin biçimi ile sıfatın biçiminin doğru eşleşip eşleşmediğine dikkat eder.
- Gruplara ayrılan öğrenciler, "Metni Güzelleştir" (sıfatlar ekleyerek) etkinliği üzerinde çalışırlar. Verilen bir metinde isimlerden önce doldurulması gereken bir boşluk vardır. Her grup çalışmalarını sunar.
- Öğrenciler "Harf, harf..." oyununu oynarlar. Farklı harfler seçerler ve tahtaya kelimeler yazarlar. 20 kelime yazarken, onları seçme görevi vardır: Ne olduğunu veya ne yapıldığını gösteren kelimeler, nesnelere, olayların veya duyguların ne olduğunu gösteren/adlandıran kelimeler.
- Her öğrenci en sevdiği hayvanı çizmelidir. Çizmelerini tamamladıktan sonra, öğrenciler bir topla daire içinde dururlar. Öğretmenin işaretine, elinde top olan ilk öğrenci, en sevdiği hayvan hakkında bir cümle söyler ve topu başka bir öğrenciye verir. Diğer öğrenci önceki cümleyi soru cümlesine çevirir, ardından yeni bir cümle düşünür ve topu üçüncü bir öğrenciye verir. Tüm öğrenciler en az bir cümle söyleyene kadar işlem tekrarlanır.
- Öğrenciler, okudukları metinlerden belirledikleri soru cümlelerini liste hâline getirir, bunların nerede ve niçin kullanıldıklarını açıklarlar.
- Öğrencilere bir yüklem verilir. Bu yüklem çerçevesinde çeşitli anlamlara gelebilecek cümleler kurmaları istenir.
- Öğretmen, öğrencilere çiftler halinde 5 resim dağıtır. Çiftteki her öğrenci, bağımsız olarak, her resim için bir olumlu cümle yazar. Daha sonra yazılan olumlu cümleleri olumsuz cümleye değiştirir.

Öğretim Alanı: **EDEBİYAT, ANLATIM ve YARATICILIK**

Ders Sayısı: **65**

Kazanımlar

Öğrenci:

1. Edebi metin türlerini (öykü, öykü, peri masalı, fabl, şarkı ve drama) ayırt eder ve aralarındaki farkı örnekler ile açıklar;
2. Edebi metnin içeriğini (karakter, olay, yer ve zaman) analiz eder;
3. Edebi metinleri kendi sözleriyle yeniden veya plana göre anlatır;
4. Seçilen bir konu üzerinde (yazılı ve sözlü) kendini ifade eder;
5. Yaratıcı ifadesini geliştirir.

Temalar (ve kavramlar)

- **Edebi metin türleri**
(hikâye, masal, peri masalı, fabl, şiir, dram metni)

Ölçme ve Değerlendirme Standartları:

- Edebi metinlerden hikâye, masal, fablın arasındaki farkı açıklar (örneklendirerek);
- Dramatik, şiirsel ve öyküleyici metinleri ayırt eder ve farkı örneklerle açıklar;
- Bir şiirin (nazım, kıta, kafiye) özelliklerini (bir örnekle) açıklar.

<ul style="list-style-type: none"> • Edebi metinler analizi (konu, mesaj/fikir, olay, karakter, yer, zaman) 	<ul style="list-style-type: none"> • Belirli bir kitabın veya belirli bir edebi metnin başlığını, yazarının adını belirler; • Okuduğu edebi metnin konusunu belirler; • Okunmuş bir edebi metindeki karakterleri belirler; • Metindeki karakterlerin görünüşlerini betimler ve gösterilen eylemlerle özelliklerini açıklar; • Metindeki ana olayı belirler; • Metindeki olayların zamanını ve yerini belirler ve kronolojik olarak düzenler; • Okunan bir metindeki olayları ve karakterleri gerçek durumlarla karşılaştırır; • Okunmuş bir edebi metnin içeriğinden bir mesaj çıkarır.
<ul style="list-style-type: none"> • Sözlü - yazılı anlatım ve yaratıcılık 	<ul style="list-style-type: none"> • Edebi bir metni kendi sözleriyle yeniden anlatır; Edebî bir metni belirli bir plana veya plana göre kendi sözcüklerini kullanarak yeniden anlatır; • Günlük hayattaki olayları, benzer edebi metinlerle ilişkilendirerek anlatır; • Seçtiği bir konu veya belirli bir konu hakkında bilgi verir; • Okunmuş bir edebi metne yeni bir başlangıç veya farklı bir son oluşturur; • Resim ve görselleri sırasıyla anlatır; • Farklı konularda kafiyeli ve kafiyesiz manzum eserler verir.
<p>Etkinlik Örnekleri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Öğrenciler gruplara ayrılır. Kısa bir masal, bir fabl, bir hikâye, bir kısa öykü ve bir peri masalı olmak üzere iki metnin birleşiminden oluşan çalışma sayfaları alırlar. Her grupta metinler okunarak içerik ve metinlerdeki karakterlerle ilgili sorular yanıtlanır: olaylar gerçekçi mi, karakterler gerçekçi mi, karakterlerin özellikleri nelerdir, olay nerede gerçekleşir. Öğrenciler, masalarda karakterlerin hayvanlar olduğu ve insan taklidini yapan, masalların fantastik karakterler, nesnelere ve bunların geçtiği uzak yerler içeren metinler olduğu, kısa öykülerin bir olayı/karakteri anlattığı sonucuna varırlar. • Öğrenciler, dinledikleri tiyatro sanatçılarına ait metinlerde durakların ve vurguların nasıl ve nerede yapıldıklarını belirlerler. Benzer konuşmalar hazırlarlar, kendi konuşmalarını önce vurgu olmadan, duraklama yapmadan okurlar; sonra vurgu ve duraklamalara dikkat ederek okur veya söylerler. Öğrenciler bir dramatik metin (tek perdelik) ve bir betimleyici metni okurlar. Öğretmenden dramatik metnin yapısıyla ilgili sorular cevaplanır: dramatik metin, diyalogu yöneten kişiler/karakterler tarafından düzenlenir betimleyici metinde olay anlatılır fakat tek perdelik oyunda olduğu gibi karakterler belirlenmez. • Öğrenciler gruplar oluşturacak şekilde çiftler halinde bir şiir okur ve yapısını belirler (şiirdeki mısralar, sondaki kafiyeler, birden fazla mısranın bir kıta oluşturduğunu). Daha sonra öğrenciler en sevdikleri mısraları seçer ve okurlar. Öğretmen basit bir şiir okur. Öğrenciler şiirin konusu hakkında görüşlerini ifade ederler ve birlikte şiirin içeriğinin mesajı hakkında bir sonuca varırlar. Öğrenciler, doğrudan ve dolaylı anlatıma örnek teşkil edecek yazılar bulur, okur ve arkadaşlarının okuduklarını dinlerler. Kendileri de doğrudan ve dolaylı anlatıma örnekler yazarlar. • Öğrenciler gruplara ayrılır ve her gruba kitap, resimli kitap, kısa öykü örnekleri verilir. Her grup kitabın başlığını, yazarını, varsa sözlüğü, içeriğini belirler. Her grup kendi sunumunu yapar. 	

- Öğrenciler bir metni bağımsız olarak okurlar ve daha sonra içerikle ilgili soruları defterlerde cevaplarlar: Metnin söz konusu nedir, metindeki karakterler ve ana karakter kimlerdir? Öğrenciler, birkaç karakterin yer aldığı kısa bir hikâyeyi bağımsız olarak okurlar. Hikâyeyi okuduktan sonra sorular içeren bir çalışma kâğıdı dağıtılır: *Metindeki karakterleri listeler misiniz? Her karakterin sahip olduğu ana özelliğini adlandır? En az üç kelime kullanarak karakteri betimleyin? Hangi karakteri en çok beğendiniz? Açıklayın?*
- Öğrenciler metindeki karakterleri dış görünüşüne ve davranışlarına göre betimler. Öğrenciler, karakterlerin görünüşlerinin tanımlarının yer aldığı bir metni okurlar, ancak metindeki olaylardaki davranışları ve eylemleriyle ilgili olarak da tartışılacaktır. Açık tartışma için önceden hazırlanmış sorular kullanılır (Karakter hangi kelimelerle anlatılıyor? Karakter metnin başında ne yaptı? Karakter metinde daha sonra ne yaptı? Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Hangisi? Aksiyonu beğendin mi? Karakter farklı davranmış olabilir mi?..)
- Öğretmen, öğrencilere okumaları için metin verir ve metindeki ana olayı ve ana karakteri belirlemeleri istenir. Öğretmen bir tartışma açar ve öğrenciler neden o olayı ve o karakterin önemli olduğunu açıklarlar.
- Öğrencilere bir çalışma kâğıdı verilir. Çalışma kâğıdın üst kısımda okumaları gereken metin/hikâye verilir, üstte okumaları gereken düz yazı, altta ise olayların zamanını ve yerini, sağ yarısında ise olayları kronolojik sırasına göre yazarlar (soldan sağa yazarlar).
- Öğrenciler, olayların kronolojik sırasına dikkat ederek bir metni okurlar. Tartışma sırasında, tahtadaki çizilen doğrudan olayları kronolojik sırasına göre yazarlar. Öğrenciler bir grup halinde düzenlenir. Her grup, olayların uygun seyrine sahip bir hikaye elde etmek için kronolojik olarak düzenlemeleri gereken bir hikayenin bölümlerini içeren kasetler alır. Her grup çalışmalarını sınıfa sunar. (Bir grup sapsarsa, bir tartışma yapılır ve grup neden farklı düşündüklerini açıklar).
- Öğrenciler metni bağımsız olarak okurlar, sonra aralarından biri herkesin önünde yüksek sesle okur. Öğretmen metinle ilgili bir tartışma açar ve daha sonra yaşadıkları (veya tanık oldukları) benzer bir durumu anlatırlar: *Ben o yerdeydim....*
- Öğrenciler, öğretmenin belirli cümleleri vurguladığı bir metni okurlar. Cümleler hakkında bir tartışma açılır ve metnin tamamının anlamı belirlenir. Vurgulanan cümleler, öğrencilerin metindeki ana fikri tanımlamasını sağlar.
- Öğrenciler bir metni bağımsız olarak okurlar. Sonra bir öğretim kâğıdına şu ifadeleri doldururlar: Bu metin beni düşündürdü...; Bu metinde şaşırdım; Bu metinden şunu öğrendim.... O yüzden bu metnin mesajının olduğunu düşünüyorum. Yazılanlar sınıfta paylaşılır.
- Öğrenciler sesli bir hikâye dinler. Duydukları hikâyeye için kendi planlarını yaparlar ve hikâyeyi kendi sözleriyle anlatırlar. Dinlerken yaşanan olayları birer hatırlatma olarak kaydederler. Ardından “hatırlatma defterini” kullanarak hikâyeyi kendi sözleriyle anlatırlar.
- Öğrenciler bir metin okur. Okunan metin okul yaşamı ile ilgili veya ona benzer bir olayı anlatmaları istenir. Okunan metin, kendi olaylarını yazarken ve planlamalarında yardımcı olur.
- Öğrenciler gruplara ayrılır. Her grup 1'den 4'e kadar (veya gruptaki üye sayısı kadar) bir konu oluşturmak için sayı çeker. Öğrenciler konuyu tartışır ve daha sonra 1 numaradan başlayıp gruptaki tüm üyeler birer cümle söylerler. Çalışma sınıfın önünde sunulur. Öğretmen tahtaya üç konu belirler ve öğrencilerin kendi konu seçimlerini yapmalarına izin verir. Konularını seçtikten sonra onlara bir yazı planı sunar. Yazılanlar sınıfın önünde paylaşılır.
- Öğretmen bir olayın sonuçlarını gösteren bir hikâyeye okur. Öğrenciler hikâyenin başlangıcını birkaç cümleyle yazarlar.
- Öğretmen, sınıfın akıllı tahtasında öğrencilerin yaşadığı çevresinden bir manzaranın fotoğrafını/larını yerleştirir. Fotoğraftan detayları fark ederek yaratırlar (poster, takvim vb. olarak da kullanılabilirler) sonunda yazdıklarını sınıf önünde paylaşırlar.

<ul style="list-style-type: none"> Çiftler halinde öğrenciler, çevrelerinden kendilerine ilham veren bir olay veya kişiyle ilgili bir konu hakkında şiir yazarlar. Öğretmen onlara mısraların anlamlı olmasına ve her zaman kafiye gerekmediği konusunda talimat verir. Yazılanlar herkese sunulur. Bireysel çalışma - Öğrenci bir hikâye okur ve hikâyenin nasıl yazıldığını ve hangi karakterlerin olduğunu açıklar (insanlar, hayvanlar, nesnelere). 	
<p>Öğretim Alanı: MEDYA KÜLTÜRÜ VE MEDYA OKURYAZARLIĞI Ders Sayısı: 15</p>	
<p>Kazanımlar</p> <p><i>Öğrenci:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Medyanın kullanıcıları nasıl etkilediğini açıklamak/açıklamak için örnekler verir; Uygulamalar aracılığıyla bilgiye erişmek için cep telefonunun nasıl güvenli bir şekilde kullanılacağını açıklar; Anahtar sözcükleri kullanarak internette gerekli bilgileri arar ve bulur; Metni resimlerle ilişkilendirerek basit medya içeriğini oluşturur. 	
Temalar (ve kavramlar)	Ölçme ve Değerlendirme Standartları:
<ul style="list-style-type: none"> Medyanın etkisi (sorunlu ve öğretici bilgiler, manipülatif içerik) 	<ul style="list-style-type: none"> Medya içeriğinde sorunlu ve öğretici bilgiyi ayırt eder; Medyadaki içeriğin kullanıcıların duygularını nasıl etkilediğini (örneklendirir) açıklar; Medyadaki manipülatif içeriği tanımlar.
<ul style="list-style-type: none"> Cep telefonu kullanma (akıllı cihaz, telefon/akıllı cihaz uygulamaları, simgeler, duygu ifadeleri) 	<ul style="list-style-type: none"> Cep telefonu/akıllı cihazlarda kullanışlı ve kullanımı güvenli uygulamalarını listesini sayar ve açıklar; Bir cep telefonunun sorumlu ve sorumsuz kullanımı arasındaki farkı (örnek olarak) açıklar; Telefon şifresinin neden başkalarıyla paylaşılması gerektiğini (örnekler yoluyla) açıklar; Cep telefonu aracılığıyla (sohbet veya mesajlar yoluyla) sorumlu ve sorumsuz iletişim arasındaki farkı (bir örnekle) açıklar; Bir metin mesajını uygun bir duygu ifadesi ile açıklamayı bilir.
<ul style="list-style-type: none"> İnternet araması/taraması (bağlantılar, anahtar kelimeler, Google) 	<ul style="list-style-type: none"> İnternetin ne olduğunu (örneklendirerek) açıklar; Cümlelerde ve kısa metinlerde anahtar kelimeleri belirler; Google'de tarama/arama yaparak internette gerekli bilgileri bulur.
<ul style="list-style-type: none"> Basit medya içeriği oluşturma 	<ul style="list-style-type: none"> Bilgileri sunmak için farklı yollar kullanır (metin, resim/fotoğraf, video kaydı); Metin ve resim, fotoğraf veya video kaydından oluşan belirli bir konuda medya içeriği oluşturur.

Etkinlik Örnekleri:

- Öğretmen, medya içerikli konulardan problem durumlarını seçer (çizgi filmlerden, resimli kitaplardan ve video oyunlardan alıntılar kullanır)(şiddet, hakaret, yalan, kalıp yargılar, ayrımcılık, hakaret, zorbalık vb.) betimleyen ve/veya öğretici olan (arkadaşlık, anlama, yardım veya yararlı bir şey öğrenmeyi teşvik eden) çizgi film, çizgi roman, video oyunlar vb. medya içerikleri seçer. Her bir medya türü gösterildikten sonra (hem öğretici hem de sorunlu bağlantılar), öğrencilerden yeşil veya kırmızı bir kart (öğretici yeşil ve sorunlu kırmızı kart) tutmaları ve neden böyle düşündüklerini açıklamaları istenir. Tüm medya içeriğini bitirdikten sonra, verilen bilgilerin ne zaman sorunlu kabul edildiğini ve ne zaman öğretici olduğunu özetler ve aynı durumların gerçekte yaşanması durumunda sonuçlarının ne olacağını tartışır.
- Öğretmen duyguların ifade edildiği birkaç video sunar (örneğin, kaybolan evcil hayvanı için ağlayan çocuk, ormanda kaybolan çocuk, doğum günü mumlarını üfleyen çocuk, ebeveynlerine sarılan çocuk), öğrenciler içinde hangi duygunun gösterildiğini söylerler. Daha sonra öğrenciler gruplara ayrılır ve her grup üzerinde bir duygunun (örneğin mutluluk, neşe, üzüntü, korku, aşk) olduğu bir kâğıt çeker. Onlarda böyle bir duyguya neden olan medya içeriklerini (çizgi film, uzun metrajlı film, çocuk dizisi, şarkı, video görüntü) belirtir. Açık tartışmadan sonra, çoğu medya içeriğinin kullanıcılarda duygu uyandırmak için oluşturulduğu sonucuna varılır.
- Açık bir tartışmada sorulara cevap verilir: Cep telefonlarına neden akıllı telefon denir? (Beklenen cevap: telefon görüşmelerini etkinleştirmenin yanı sıra bilgi de iletebilirler). Başka hangi cihazlar akıllı? (Beklenen cevap: tabletler). Daha sonra öğrenciler, saati okuyabilecekleri, telefonda konuşabilecekleri, mesaj gönderip alabilecekleri fotoğraf ve video çekebilecekleri ve çektikleri fotoğraflar/kayıtları kaydedebilecekleri, bir takvim kullanabilecekleri, müzik dinleyebilecekleri, video izleyebilecekleri ve video oyunları oynayabilecekleri (telefonların bir parçası olan - ayrıca yüklenmesine gerek olmayan) cep telefonu uygulamalarını bulma görevi ile gruplara ayrılır. Gruplar (dönüşümlü olarak) sınıfta temsil edilen tüm cep telefonları için uygulamaların her birinin simgelerini tahtaya çizerler. Sonunda, açık bir tartışma yoluyla, (1) bahsi geçen uygulamaların telefonların bir parçası olduğu için kullanımının güvenli olduğu ve (2) akıllı telefonlarda bulunan uygulamaların çoğunun tabletlerde de bulunabileceği sonucuna varılır.
- Gruplara ayrılan öğrencilere, grup tartışması yoluyla, hangi açıklamaların sorumlu ve hangi sorumsuz kullanımı gösterdiğini belirleme görevi ile, cep telefonlarının ortak kullanım durumlarını içeren bir çalışma sayfası verilir. Aşağıdakiler açıklamalara örnek teşkil edebilir:
 - (1) Öğle yemeği sırasında Faruk, cep telefonunda mesaj okur ve yazar. (Beklenen cevap: sorumsuzluk/uygunsuz)
 - (2) Enis ders çalışırken cep telefonunu gözden uzak tutar. (Beklenen cevap: sorumlu/uygun)
 - (3) Sanela, ödevini yazmak ve ihtiyaç duyduğu bilgileri bulmak için cep telefonunu kullanır. (Beklenen cevap: sorumlu/uygun)
 - (4) Maya, video oyunları oynamak için her gün üç saat veya daha fazla cep telefonunu kullanır. (Beklenen cevap: sorumsuz/uygunsuz)
 - (5) Metin ders sırasında cep telefonundan gizlice mesaj yazar ve okur. (Beklenen cevap: sorumsuz/uygunsuz)Her bir açıklama için gruplar cevaplarını sunarlar ve neden bu şekilde cevap verdiklerini açıklarlar, öğretmen onları beklenen cevaba götüren kanıtlara yönlendirir. Açık bir tartışmada, cep telefonunda fazla zaman geçirmenin diğer görevlerin zamanında tamamlanmasını engellediği ve sağlıksız alışkanlıkların oluşmasına katkıda bulunduğu (çoğunlukla fiziksel aktivite ve gerçek arkadaşlıkların yerini aldığı) sonucuna varılır.
- Öğrencilere, bir başkasının cep telefonunun, başkalarına uygunsuz mesajlar göndermek için kötüye kullanıldığı bir durumla karşılaşılır (örneğin, bir çocuğun arkadaşları, cep telefonun şifresini söylemesini isterler. İlk başta, çocuk onlara söylemek istemez, ama onu taciz etmeyeceklerine dair söz verdikten sonra, onlara söyler, fakat arkadaşları gizlice telefonunu alıp diğer çocuklara hoş olmayan mesajlar göndermek için kullanırlar). Gruplara ayrılan öğrenciler şu soruları cevaplarlar: Çocuk şifreyi neden vermiş? Ne için kullanılmış? Çocuğa nasıl zarar vermişler? Telefon çocuğa zarar vermek

için başka nasıl kullanılabilir? Cevaplar sınıf önünde paylaşıldıktan sonra ortak bir tartışma ile kişinin kendi şifresini açmasının çocuğun mahremiyet hakkını ihlal ettiği ve telefonu kötüye kullanarak çocuğun kendisine zarar verebileceği sonucuna varılır.

- Gruplara ayrılan öğrenciler, grup tartışması yoluyla, hangi açıklamaların sorumlu ve sorumsuz iletişimi gösterdiğini belirleme göreviyle, cep telefonundaki mesajlar yoluyla iletişim açıklamalarını içeren bir çalışma sayfası alırlar. Aşağıdakiler açıklamalara örnek olabilir:
 - (1) Ana, hak ettiklerini düşündüğünde başkaları hakkında aşağılayıcı yorumlar yazıyor. (Beklenen cevap: Sorumsuz)
 - (2) Ahmet, başkaları hakkında gizli bilgileri mesaj yoluyla paylaşmaz. (Beklenen cevap: Sorumlu)
 - (3) İskender, Metin'e, İvan hakkında hakaret içeren bir mesaj gönderdiyse kendini suçlu görmüyor. (Beklenen cevap: Sorumsuz)
 - (4) Arta, mesajda isminden bahsetmediği takdirde başkası hakkında istediğini yazabileceğini düşünüyor. (Beklenen cevap: Sorumsuz)
 - (5) Agim, şaka yapmak istese bile başkaları hakkında rahatsız edici şeyler yazmaz. (Beklenen cevap: Sorumlu)
 - (6) Hatice, bir kişiye yüzüne söylenmesi uygun olmayan hiçbir şeyi mesaja yazmaz. (Beklenen cevap: Sorumlu)

Her bir açıklama için gruplar cevaplarını sunarlar ve neden bu şekilde cevap verdiklerini açıklarlar, öğretmen onları beklenen cevaba götüren kanıtlara yönlendirir. Açık bir tartışmada, birisini aşağılayan, eleştiren veya biri hakkında gizli bilgi içeren mesajların paylaşılması, mesajın kendisine ulaşmış olmadığına ve/veya başkaları tarafından öğrenilip öğrenilmediğine bakılmaksızın, muhatap olduğu kişiyi incittiği için sorumsuz iletişim oluşturduğu sonucuna varılır.

- Gruplara ayrılan öğrenciler, üzerine farklı içerikte üç mesajın (her grup farklı mesaj alır) olduğu bir sayfa çeker: mutluluk, sevinç, memnuniyet (örneğin: Yeni spor ayakkabılarım var.), üzüntü (örneğin: Kedin için üzgünüm.), öfke (örneğin: Senin yüzünden azarlandım.), aşk (örneğin: Çok tatlısın.), destek (örneğin: Harika bir iş çıkardın.), endişe (örneğin: Hala ateşin var mı?) veya mizahi, ironi içerik (örneğin: Ödevimi yazmaktan zevk aldım.). Her grup mesajları cep telefonuna yazar, uygun bir emoji ekler ve diğer gruplardan öğrencilere gönderir. Her grup aldıkları mesajları okur, mesajda yer alan emojileri tahtaya çizer ve nasıl deneyimlediklerini anlatır. Ortak tartışma ile hangi emojiler hangi duygu için kullanıldığı belirlenir ve aynı duygunun farklı emojilerle ifade edilebileceği sonucuna varılır.
- Öğretmen öğrencilere internetin ne olduğunu ve internetin ne işe yaradığını bilip bilmediklerini sorar ve öğrenciler kendi cevaplarını verir. Daha sonra öğretmen tahtaya birçok dallı büyük bir ağaç çizer. Öğrenciler ayrı ayrı çıkartmalara (en az elli): bilgisayar, tablet, cep telefonu yazar ve bunları yaprak gibi ağaca asarlar. Öğretmen öğrencilere ağacın bir internet ağını temsil ettiğini - ağacın her yaprağının bir bilgisayar veya akıllı cihaz olduğunu ve tüm ağaç her biri ile "iletişim" kurdukları dallara bağlı binlerce yaprağı olabileceğini hayal etmeleri için rehberlik eder. Daha sonra onlara okul çevresinde, şehirde, dünya çapında bir ağda birbirine bağlı bilgisayarların bir "şemasını" gösterir ve İnternet kullanılarak herhangi bir bilginin iletilebileceğini ve herhangi bir alandan çeşitli verilerin elde edilebileceğini açıklar. Sonunda öğrenciler internette arama yapma deneyimlerini paylaşırlar.
- Gruplara ayrılan öğrencilere, belirli bir konu üzere (örneğin: evcil hayvanlar, araçlar) kısa metinler verir. Cümlelerin/metnin bulunduğu en önemli kelimeleriyle kâğıtlar verilir (örneğin: köpek, yavru kedi, papağan, araç, araba, uçak vb.). Her grup cevapları açık bir tartışma yoluyla okuduktan sonra, seçilen kelimelerin metinde yer alan ana bilgileri ilettikleri, yani metnin ele aldığı konuyu belirttiği için anahtar kelime olarak kabul edildiği sonucuna varılır.
- Gruplara ayrılmış öğrencilere, konuyla ilgili ne bilmek istediklerini ve İnternet'te arama yapmak için hangi anahtar kelimeleri kullanmaları gerektiğini belirleme görevi, İnternette arama yapacakları bir konu (örneğin: Evcil Hayvanlar, Araçlar) verilir. Öğretmen onlara aramanın temel adımlarını söyler: (1) "Google arama motorunu" açın (2) tam anahtar kelimeyi veya birkaç anahtar kelimenin birleşimini veya öğrenmek istediğiniz bilgiyle ilgili kısa bir soruyla girin, (3) "ara" (search) veya "gir" ("enter") düğmesine tıklayın ve (4) istenen bilgileri sağlayan bağlantılar açılır. Gruplar konuyla ilgili aldıkları

bilgileri yazarlar. Her grup aradıkları anahtar kelimeleri söyler ve elde ettikleri bilgileri diğerlerine sunar. Açık bir tartışmada her grubun sorduğu kısa sorular karşılaştırılır ve uygun bilgilerin elde edilmesi açısından önemleri belirlenir.

- Öğrenciler gruplara ayrılarak iki içerikli bir kağıt çeker – bir kağıdın içeriğinde metinle ilgili verilen bilgi, diğer kağıtta ise resim/fotoğraflı içerikli verilen bilgi (her grup için farklı bir sayfa). Örneğin, bir kağıt parçası şöyle olabilir: (1) bir kızın evcil hayvan olarak siyah bir köpeği olduğu ve arkadaşının balıklı bir akvaryumu olduğu yazılabilir ve grup metni resimlerle/fotoğraflarla temsil etmeli ve (2) bir resim göstermelidir. Grubun kısa bir metin yazması için gereken bir doğum günü kutlaması sırasında çocuklar ile ilgili fotoğraf gösterilir ve herkes (5 cümle) oluşturmaları istenir. Gruplarda yapılan çalışmaların sunumundan sonra öğrenciler kendilerine durumu metinle mi yoksa resim/fotoğrafla mı sunmanın daha kolay olduğu sorulur. Sonunda, gruplara telefonlarını kullanarak kısa bir video (kendilerini oynadıkları) yapmaları ve içinde sunulan durumu oldukça kısa bir şekilde (en fazla 4 cümle ile) anlatmaları ödevi verilir. Her grup çalışmalarını diğer arkadaşlarına sunar.
- Gruplara ayrılan öğrenciler, medya içeriği oluşturmak için bir konu üzere çalışma kâğıdı seçerler (örneğin, *Başarıyı Yaşarken Ortaya Çıkan Duygular, Bilinmeyen Kişilerle Tehlikeli Durumlardan Kaçınma, Çocuklarda Bulaşıcı Hastalıkların Bulaşması*) Seçtikleri konu ile kısa bir metin, fotoğraf veya video kayıtları hazırlamaları gerekir. Metin 5 cümleden uzun olmamalıdır ve fotoğraflar ve kayıtlar cep telefonu kullanılarak ve belirli bir durumu "hareket eden" katılımcılar olarak kendileriyle birlikte çekilebilir. Her grup çalışmalarını diğer arkadaşlarına sunar.

KAPSAYICI EĞİTİM, CİNSİYET EŞİTLİĞİ/DUYARLILIK, KÜLTÜRLERARASI EĞİTİM VE KONULAR ARASI ENTEGRASYON

Öğretmen, tüm öğrencileri sınıf boyunca tüm etkinliklere öğrencileri dâhil ederek kapsayıcı eğitimi sağlar. Bunu yaparken, her çocuğun uygun metodolojik yaklaşımlarını (bireyselleştirme, farklılaşma, takım çalışması, akran desteği) kullanarak bilişsel ve duygusal olarak gelişimini sağlar. Engelli öğrencilerle çalışırken, bireysel bir eğitim planı uygulayın (özel öğrenme kazanımları ve değerlendirme standartları ile) ve mümkün olduğunda diğerlerinden ek destek kullanın (kişisel ve eğitim asistanları, eğitim arabulucuları, öğretmenler, gönüllüler ve merkez uzmanları). Öğrenme güçlüklerini zamanında tespit edebilmek, öğrenme kazanımlarında ulaşmada onları cesaretlendirmek ve desteklemek için tüm öğrencileri, özellikle hassas gruplardan olanları düzenli olarak izler.

Etkinliklerin gerçekleştirilmesi sırasında, öğretmen hem erkek hem de kız çocuklarına eşit davranır ve onlara cinsiyet kalıplaşmış roller vermemeye özen gösterir. Çalışma grupları oluştururken cinsiyet temelli dengelyi sağlamaya çalışır. Öğretimde ek materyaller seçerken, toplumsal cinsiyet ve etnik/kültürel açıdan hassas olan ve cinsiyet eşitliğini teşvik eden, yani kültürlerarasılığı teşvik eden illüstrasyonlar, görseller ve örnekler kullanın.

Mümkün olduğunda öğretmen, öğretimin planlanması ve uygulanmasında konuların/içeriklerin/kavramların entegrasyonunu kullanır. Entegrasyon, öğrencilerin diğer konuların bakış açılarını bu konuda çalıştıkları etkinliklere dâhil etmelerine ve farklı alanlardan gelen bilgileri tek bir bütün halinde ilişkilendirmelerine olanak tanır.

ÖĞRENCİ BAŞARILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Türkçe dersini gören öğrencilerin gelişmelerinin izlenmesinde öğretmen gözlemleri büyük önem taşımaktadır. Bu sadece bilişsel becerilerin değil, psikomotor ve duyuşsal becerilerin (sorumluluklarını yerine getirme, iş birliği yapma, çevresindeki kişilere saygılı davranma, etkinliklere aktif katılma, çaba harcama vb.) gözlemlenmesine imkân sağlayan ölçütlere de yer verilmelidir. Öğrencilerin beklenen ölçme ve değerlendirme standartlarını karşılamasını sağlamak için öğretmen, öğretim ve öğrenim sırasında öğrencilerin etkinliklerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi toplar. Bu amaçla, öğretmen öğrencilerin başarısını izler ve değerlendirir:

- Öğrenci çalışmaları (eserler, ifadeler vb.);
- Öğretmen veya sınıf arkadaşları tarafından sorulan sorulara sözlü cevaplar;
- Çalışma kâğıtlarına verilen cevapların değerlendirilmesi;
- Pratik çalışmalara katılım (okuma, yazma);
- Verilen ev ödevlerin değerlendirilmesi;
- Öğrenmenin bir parçası olan sınavların (kısa testler) cevapları.

Sumatif (özetleyici) değerlendirme, bütün takip ve formatif (geliştirici) değerlendirmeye dayanarak öğretmen, öğrencinin her program alanı çerçevesi içinde ve her öğrencinin ayrı ayrı gelişim durumunu değerlendirir (betimler). Sumatif değerlendirme, öğrenci başarısının izlenmesinden ve biçimlendirici değerlendirmeden elde edilen genel verilere dayalı olarak, öğretmenin her bir program alanında her öğrencinin gelişim durumunu bireysel olarak belirlediği (açıkladığı) farklı biçimlendirici değerlendirme teknikleri kullanılarak gerçekleştirilir.

Öğretim programının uygulanmasının başlangıç tarihi	2023/2024 yılı
Kurum / Programı hazırlayan	Eğitimi Geliştirme Bürosu Биро за развој на образование
İlköğretim Kanununun 30. Maddesinin 3. fıkrası uyarınca ("Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Resmi Gazetesi" no. 161/19 ve 229/20), Eğitim ve Bilim Bakanı, <i>Türkçe Dersi</i> öğretim programını III. sınıf için kabul etti. Согласно член 30, став 3 од Законот за основно	No. _____ _____ yılı Ministër i Arsimit dhe Shkencës Doc. Dr. Jeton Shaqiri бр. 12-14698/4 5.12.2022 година

**образование („Службен
весник на Република Северна
Македонија“ бр. 161/19 и
229/20) министерот за
образование и наука ја
донесе наставната
програма по предметот
Турски јазик за III одделение.**